

Istungidokument

B9-0163/2022

16.3.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

ELi kiireloomulise tegevuskava vajaduse kohta toiduga kindlustatuse tagamiseks ELis ja väljaspool seda Venemaa sissetungi tõttu Ukrainasse (2022/2593(RSP))

Ulrike Müller, Søren Gade, Nils Torvalds
fraktsiooni Renew nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon ELi kiireloomulise tegevuskava vajaduse kohta toiduga kindlustatuse tagamiseks ELis ja väljaspool seda Venemaa sissetungi tõttu Ukrainasse (2022/2593(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon alustas 24. veebruaril 2022 provotseerimata ja õigustamata sissetungi Ukrainasse, rikkudes sellega selgelt rahvusvahelist õigust; arvestades, et Ukraina tsiviilisikute vastu suunatud jätkuvate ja kohutavate rünnakute puhul on tegemist Genfi konventsiooni raske rikkumisega ja need kujutavad endast sõjakuritegusid;
- B. arvestades, et toiduainete tootmist ja toidu kättesaadavust ei tohiks kasutada geopoliitilise relvana;
- C. arvestades, et ühise kalanduspoliitika (ÜKP) ja ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärgid hõlmavad muu hulgas ELi turu varustamist kõrge toiteväärtusega toiduainetega, ELi turu sõltuvuse vähendamist toiduainete impordist ja toidu tarbijateni jõudmise tagamist mõistliku hinnaga; arvestades, et COVID-19 pandeemia ja nüüd Venemaa sissetung Ukrainasse on veelgi selgemalt näidanud, et EL peab suurendama oma toiduga kindlustatuse taset ja vähendama sõltuvust väljastpoolt ELi pärit üksikutelt või liiga vähestelt tarnijatelt imporditud sisenditest;
- D. arvestades, et praegune olukord ja Venemaa suhtes kehtestatud õiguspärased sanktsioonid põhjustavad lisaks COVID-19 kriisile märkimisväärseid kumulatiivseid häireid ülemaailmsel põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusturgudel ning viimasel ajal sisendikulude suurenemist, eelkõige teravilja- ja taimeõliturgudel (arvestades, et Ukraina ja Venemaa toodavad ülemaailmsest nisutoodangust ligikaudu 30 %, 32 % odrast, 17 % maisist ning rohkem kui 50 % päevalilleõlist ja 20 % päevalilleseemnetest), ning piiravad väetiste ja väetiste tootmiseks vajalike sisendite kättesaadavust;
- E. arvestades, et EL on maisi, rapsiseemnete, nisu, päevalilleseemnete ja päevalillekoogi tarnimisel Ukrainast eriti sõltuv, samuti on Venemaa oluline nisu, rapsikoogi, päevalilleseemnete ja päevalillekoogi impordiallikas, ning arvestades, et suuremat osa nendest toodetest kasutatakse loomakasvatusektoris söödana;
- F. arvestades, et mitu liikmesriiki on juba hoiatanud, et praeguses tempos edasi liikudes on oht, et nende loomasöödavarud on lihavõttepühadeks ammendunud;
- G. arvestades, et Ukraina ja Venemaa on veelgi olulisemad põhitoiduainete tarnijad Aasia, Aafrika ja Lähis-Ida riikidesse, eelkõige Egiptusesse, mis impordib leiva tootmiseks rohkem kui 50 % teraviljast, ning Indiasse, mis katab maailmaturult imporditud toiduõliga peaaegu kaks kolmandikku riigi nõudlusest; arvestades, et mis tahes

hinnatõus nendes riikides, olenemata sellest, kui väike see ka oleks, mõjutab oluliselt elanikkonna varustamist põhitoiduainetega; rõhutab, et see ei ole mitte üksnes toiduga kindlustatuse probleem, vaid see võib ELi lõunanaabruses tuua kaasa ka sotsiaalse kriisi;

- H. arvestades, et Venemaa sissetung Ukrainasse mõjutab otseselt praeguseid toidukriise kogu maailmas; arvestades, et ainuüksi enam kui pool Maailma Toiduprogrammi kaudu kasutatavast nisust pärineb Ukrainast;
- I. arvestades, et lisaks ELi suurele sõltuvusele Venemaalt imporditud väetistest, väetiste tootmiseks vajalikust fossiilenergiast ja Valgevenest imporditud kaaliumkarbonaadist tekivad märkimisväärsed tarnehäired ajal, mil väetisehinnad on viimase aasta jooksul tõusnud 142 % ning energia ja väetise kulud moodustavad 20 % põllumajandustootjate tootmiskuludest¹; arvestades, et gaasikulud moodustavad 60–80 % peamiste lämmastikväetiste tootmiskuludest²; arvestades, et kõrgest gaasihinnast tingituna on juba mõned väetisetööstuse rajatised ajutiselt suletud; arvestades, et juba on juhtumeid, kus väetisetootjad on tooraine puudumise tõttu põllumajandustootjate tellimused tagasi lükanud;
- J. arvestades, et toitainete orgaanilistest allikatest on võimalik saada mitmeid väetisetooteid ja neid tooteid ei kasutata praegu keemiliste väetiste asendajatena; arvestades, et nende kasutamismahu suurendamine võib olla lahendus, mis aitaks vähendada liidu sõltuvust keemilistest väetistest, täites samal ajal rohelise kokkuleppe eesmärgi;
- K. arvestades, et kütuse hind on Euroopa Liidus märkimisväärselt tõusnud ja jõudnud paljudes liikmesriikides enneolematult kõrge tasemeni; arvestades, et sellise arengu jätkumine toob põllumajandustootjate ja kalurite jaoks kaasa jätkusuutmatu majandusliku olukorra, näiteks kalalaevade puhul, kuna neil ei ole võimalik merele minna ja teenida rohkem kui kalapüügiga seotud kulud;
- L. arvestades, et ELi kalandus-, vesiviljelus- ja töötlemissektor pakuvad kvaliteetseid mereandidest valmistatud tooteid, millel on oluline roll ülemaailmse toiduga kindlustatuse tagamisel; arvestades, et kalandussektor on pikka aega aidanud varustada Euroopa tarbijaid kvaliteetsete toodetega, mis vastavad kõrgetele toitumis- ja toiduohutusstandarditele, ning on nüüd kestlikkuse valdkonnas üleilmne liider;
- M. arvestades, et toiduainete tarbijahindade puhul tuleb arvestada ka COVID-19 pandeemia mõju, mis põhjustas hinnatõusu juba enne sõja algust; arvestades, et toidu hind ELis oli 2022. aasta jaanuaris 4,7 % kõrgem kui eelmise aasta samal kuul³; arvestades, et paljud liikmesriigid, eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopa riigid, peavad veelgi suurema toiduainete hinnatõusuga toime tulema;

¹ Eurostati põllumajanduslike tootmisvahendite hinnaindeks (2020. aasta III kvartal kuni 2021. aasta III kvartal).

² Väetised Euroopas: Poliitikaprioriteedid, tööstuse konkurentsivõime, energiakulud, <https://www.fertilizerseurope.com/industry-competitiveness/energy-cost/> (Kuupäev: 16. märts 2022).

³ Eurostat, toiduhindade jälgimise vahend, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/prc_fsc_idx/default/table?lang=en

- N. arvestades, et Venemaa on ELi põllumajanduslike toiduainete ekspordi väärtuse poolest Euroopa suuruselt kuues kaubanduspartner⁴; arvestades, et kaubandushäirete ja kehtestatud sanktsioonide tõttu vajatakse leevendusmeetmeid, sealhulgas alternatiivsete turgude leidmist ELi põllumajandustoodetele;
- O. arvestades, et Venemaa sissetung Ukrainasse mõjutab tööturгу, mis võib omakorda toiduainete tootmist mõjutada;
- P. arvestades, et 9. märtsil 2022. aastal toimus komisjoni juhtimisel hiljuti loodud Euroopa toiduga kindlustatuse kriisiks valmisoleku ja sellele reageerimise mehhanismi (EFSCM) raames esimene kohtumine, et arutada toiduga kindlustatuse küsimust, energia- ja sisendihindade tõusu mõju ning Ukraina sõja mõju; arvestades, et selle mehhanismi eesmärk on suurendada valmisolekut kriisideks parema koordineerimise ja parimate tavade vahetamise kaudu;
- Q. arvestades, et pärast Krimmi annekteerimist Venemaa poolt ja sellele järgnenud sanktsioone võtsid komisjon ja liikmesriigid mitmeid meetmeid, et võidelda negatiivse mõju vastu ELi põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusturgudel;
1. väljendab sügavat muret mõju pärast, mida selline põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelusprotsesside häire avaldab Ukraina elanike toiduga kindlustatusele, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja rahvusvaheline üldsus tagaksid kõigile mõjutatud piirkondadele ja linnadele piisava pikaajalise toiduabi programmi olemasolu ja koordineeriks seda, kasutades selleks kõiki võimalikke foorumeid, nt maailma toiduga kindlustatuse komitee, et korvata Ukraina toiduainete tootmise ja toiduahela katkemine;
 2. rõhutab, et on oluline lõpetada Venemaa algatatud sõda, tagada Ukrainas rahu ja taastada stabiilsus, et Ukraina põllumajandussektor saaks taastuda ja tagada riigi toiduga kindlustatuse; nõuab, et EL teeks võimaluse korral kõik endast oleneva, et toetada Ukraina põllumajanduse taastamist ja tagada Ukrainas külvi jätkumine seemnete ja väetiste pakkumise kaudu, kuna neist on puudus;
 3. märgib sügava murega, et selle sõja pikendamine tähendaks, et riigid, kes sõltuvad taskukohase hinnaga Ukraina nisueksportidest, võivad lähikuudel seista silmitsi suure puuduse probleemiga, eelkõige arenguriikides ja vähim arenenud partnerriikides, kus elanikkond kannatas juba enne uut kriisi suure alatoitumuse all; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid nende riikide kiireks toetamiseks lühikeses perspektiivis, toetades kohalikke kogukondi, ametiasutusi ja valitsusväliseid organisatsioone, et leevendada pakilist vajadust toidu järele, ning jätkama nendele riikidele antava toetuse suurendamist, et vältida ulatuslikku toidunappust ohustatud piirkondades, pöörates erilist tähelepanu kõige haavatavamatele kogukondadele, ning selleks, et suurendada keskpikas ja pikas perspektiivis nende riikide toiduainete tarneahelate vastupanuvõimet, toetades nende põllumajandussektorit ELi humanitaar- ja arengupoliitika seosepõhise lähenemisviisi kaudu; kutsub rahvusvahelist üldsust, sealhulgas liikmesriike, üles jagama teavet varude, saagi ja toidu kättesaadavuse kohta,

⁴ Euroopa Komisjon, põllumajanduslike toiduainetega kauplemise statistiline teabeleht: Euroopa Liit - Ukraina, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/agrifood-ukraine_en.pdf

et vältida tarneprobleeme kogu maailmas ja vältida ülemaailmset toidukriisi;

4. rõhutab, et Ukraina sõda mõjutab kõige rohkem konfliktipiirkonna lähedal asuvaid riike, ebakindla majandusega riike ja suuremat osa Ukraina pagulasi vastu võtvaid riike; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles neid riike toetama ja tagama neile piisava toiduvaru;
5. rõhutab tungivat vajadust vaadata läbi ELi toiduga kindlustatuse lähenemisviis, vähendada ELi toidusüsteemi üldist sõltuvust, suurendada vastupanuvõimet toiduainete tarneahelas, eelkõige sisenditele juurdepääsu tasandil, ning tegeleda puudustega, mille on esile toonud liigne sõltuvus energia, sööda ja väetiste impordist üksikutelt või liiga vähestelt tarnijatelt ning tarneahelate vähene mitmekesistamine; märgib, et kaupade hinnale ja toidu taskukohasusele avalduva mõju leevendamiseks tuleks kaaluda meetmeid, mis ulatuvad kogu toiduainete tarneahela ulatuses piisava tootmistaseme tagamisest kaugemale;
6. rõhutab, et strateegia „Talust taldrikule“ ja laiema rohelise kokkuleppe siht- ja eesmärkide saavutamist ei tohiks kahjustada koheste sammudega vastupanuvõime suurendamiseks ja sisendite omavarustatuse loomiseks; rõhutab, et meetmed sisendite kasutamise tõhususe suurendamiseks ning kestlikumate alternatiivide ja tavade ning toidujäätmete probleemiga tegelemise meetmete kättesaadavuse suurendamiseks, nagu on sätestatud strateegias „Talust taldrikule“ ja rohelises kokkuleppes, vähendades seega sõltuvust sellistest sisenditest nagu kahjulikud taimekaitsevahendid ja keemilised väetised, on keskpikas ja pikas perspektiivis ELi põllumajandussektori ja põllumajandusliku toidutööstuse tarneahela tugevuse tagamise alustalad;
7. tuletab siiski meelde, et strateegia „Talust taldrikule“ eesmärgid ja sihid peavad kõigepealt läbima põhjaliku mõjuhinnangu ning et kaasseadusandjad vastutavad strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkideni viivate tegevuskavade rakendamisel tingimuste kehtestamise eest, et vältida põllumajandusliku tootmise taseme langust Euroopas või heite ülekandumist; rõhutab, et arvestades Ukrainas toimuvat sõjategevust ja täiendavat survet ELi põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse toiduahelatele, on kõigi nende mõjude uurimise pakilisus suurenenud, samuti tuleb hoolikalt hinnata võimalikku mõju toiduga kindlustatusele ning tellida põhjalik uuring meie toidusüsteemi sõltuvuse kohta sisenditest ja nende allikatest;
8. nõuab, et EFSCMi eksperdirühm kiirendaks oma struktuurset tööd ELi toiduainete tarneahela ja selle elutähtsate infrastruktuuride riskide ja haavatavuse kaardistamisel ning et loodaks selged ja kiired suhtlus- ja teabekanalid erandolukorra plaanimiseks, mis aitaks tagada ELi täieliku potentsiaali kasutamise toiduainetega varustamise ja toiduga kindlustatuse valdkonnas ning vähendada ELi põllumajanduse sõltuvust impordist ja sisenditest, andes samal ajal positiivse panuse liidu üldisesse kaubandusbilanssi;
9. kutsub komisjoni üles töötama viivitamata välja üksikasjaliku tegevuskava toiduga kindlustatuse tagamiseks ELis, toetudes seejuures vajaduse korral 2021. aasta novembris esitletud erandolukorra plaaniga seotud kogemustele, ning tegelema puudustega, mille on esile toonud liigne sõltuvus energia, sööda ja väetiste impordist üksikutelt või liiga vähestelt tarnijatelt ning tarneahelate vähene mitmekesistamine;

10. märgib, et see tegevuskava kujutab endast võimalust kiirendada rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamist, millega tugevdatakse ELi toiduainete tarneahelate vastupanuvõimet rohelises ringmajanduses ning pakutakse kogu toiduainete tarneahelas osalevatele põllumajandustootjatele, kaluritele ja sidusrühmadele stiimuleid liikuda kestlikumate, tõhusamate ja sõltumatute tootmismeetodite ja -vahendite suunas, võttes rohkem kasutusele uuenduslikke vahendeid, viljelustehnoloogiaid ning kestlikke protsesse ja tavasid, mis kõik aitavad vähendada ELi sõltuvust imporditud sisenditest, sealhulgas tehes lühiajalisi investeeringuid, et suurendada sellise tehnoloogia ja selliste tavade kasutuselevõttu, mis on mõeldud strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkide saavutamiseks;
11. kutsub liikmesriike üles rakendama meetmeid ja kasutama olemasolevaid vahendeid, et tugevdada oma toiduainete tarneahelaid; rõhutab, et võetavad meetmed ei tohi ohustada ühtse turu terviklikkust, õhnestada meetmeid toiduainete tarneahela vastupanuvõime suurendamiseks kogu ELis ega suurendada energiasõltuvust Venemaa ressurssidest;
12. rõhutab, kui oluline on lähiajal lahendada toidu raiskamise probleem tarneahela kõigis etappides, et vähendada survet toiduainetega varustamisele Euroopas; kordab nõudmist võtta vajalikke meetmeid, et saavutada ELi eesmärk vähendada 2025. aastaks toidujäätmeid 30 % ning 2030. aastaks 50 % (võrreldes 2014. aasta tasemega)⁵;
13. väljendab muret selle pärast, et praegune olukord avaldab mõnele tootjatele kehtivate eesmärkide ja õiguslike kohustuste täitmisel nii rahalist kui ka praktilist survet, sest puudu on investeeringutest, likviidsus on vähenenud ja turg on ebakindel; märgib sellega seoses, et kontrollidesse võib olla vaja suhtuda pragmaatiliselt;
14. rõhutab, et tootmises on vaja tugevamaid meetmeid ja stiimuleid, et suurendada vastupanuvõimet, näiteks suurendades ringlust ja sisenditega omavarustatust (kahjustamata samal ajal ELi põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse tootmisvõimsust ja konkurentsivõimet), selliseid vahendeid nagu täppispõllumajanduse kasutusele võtmine, alternatiivsete valkude, orgaaniliste väetiste, põllukultuuride mikroobse kaitse ja uute genoomitehnoloogiate väljatöötamine ja turule juurdepääsu kiirendamine kooskõlas rohelise kokkuleppe eesmärkidega, ning võimaldades praegusel ÜPP üleminekuaastal kaaluda ajutist ja lühiajalist paindlikkust koos tingimuste ja eranditega ning kiirendades haldusmenetlusi selle paindlikkuse saavutamiseks;
15. rõhutab, et valgupuudujääk ELis on jätkuvalt oluline kitsaskoht, ning nõuab tugevamat ja pühendunud lähenemisviisi ELi taimsete valkude tootmise kestlikule suurendamisele ÜPP strateegiakavade ja muude meetmete abil;
16. tunnistab tungivat vajadust ajutiste ja tagasipööratavate meetmete järele, et suurendada tootmist ELis 2022. aasta saagikoristushooajal, et aidata kaasa ELi toiduga kindlustatusele; kutsub komisjoni üles, pidades silmas vajadust likvideerida valgukultuuride alane peagi tekkiv puudus, kiirendama haldusmenetlusi, mis võimaldavad ÜPP üleminekuaastal kasutada tootmisest kõrvalejätud maad nende kultuuride tootmiseks inim- või loomatoiduks, ilma sõltuvust sisenditest suurendamata; nõuab sellega seoses, et eelistataks valgukultuure, mis ei vaja pestitsiide või mis

⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0425_ET.html

vajavad neid väga vähe;

17. märgib, et sõltuvuse vähendamiseks keemilistest väetistest tuleks võimalikult kiiresti ja ulatuslikult hakata kasutama alternatiivseid orgaanilistest allikatest pärit toitaineid ja toitaineeringlust; kutsub komisjoni üles tegelema selle lahenduse õiguslike ja praktiliste takistustega, et vähendada sõltuvust väetiste impordist, milleks tuleks esiteks minna lühikeses perspektiivis üle orgaanilistele väetistele ja teiseks toetada ELi tasandil täiendavalt teadusuuringuid ja uusi uuendusi; kutsub komisjoni eelkõige üles võtma vajalikke meetmeid, sealhulgas seadusandlikke meetmeid, et tõhustada reoveesettest ja töödeldud sõnnikust saadud orgaaniliste väetisetoodete kasutamist keemiliste väetiste asendamiseks, tingimusel et see ei ole vastuolus strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega;
18. kutsub komisjoni üles hindama, kas on võimalik pakkuda täiendavat rahalist toetust kõige enam mõjutatud sektoritele ja kas see on teostatav, ning võtma kiireloomulisi meetmeid, et aidata põllumajandustootjatel leevendada väetisehindade järsu tõusu tagajärgi;
19. rõhutab kestlikkuse ja suurema ringluse vahelisi seoseid põllumajanduses, kui vähendatakse sõltuvust fossiilkütustest, imporditud energiast ja keemilistest väetistest ning minnakse üle keskkonnahoidlikumatele ja taastuvatele alternatiividele;
20. rõhutab vajadust, et ELi põllumajandustootjad suurendaksid ELi tootmist ja kasutaksid rohkem bioenergiat, nagu biogaas ja biokütused, samuti taastuvenergiat, nagu päikeseelemendid, et leevendada järsult kasvavaid energiahindu, ning rõhutab, et neil on võimalik seda teha; märgib, et need on mitmekesistamise seisukohast kasulikud kliimale ning nende tootmine võib olla põllumajandustootjatele ka täiendavaks sissetulekuallikaks;
21. kutsub komisjoni üles leevendama mõju, mida põllumajandustootjatele ja tootjatele avaldab turgude kaotus, mida põhjustavad ELi kehtestatud sanktsioonide vastuseks Venemaa poolt võetud meetmed, ning kaaluma meetmeid tootjate abistamiseks, sealhulgas hüvitamist, ning aitama neil leida oma toodetele alternatiivseid eksporditurge;
22. kutsub komisjoni üles kohaldama turuprobleemidega põllumajandustoodete suhtes erakorralisi meetmeid, sealhulgas eraladustamistoetust; võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse teha see toetus kättesaadavaks sealihasektorile; nõuab tungivalt, et komisjon looks mehhanismi, mis võimaldab valitsusvälistel organisatsioonidel ja muudel organitel pääseda ligi eraladustatud toodetele, et aidata tagada Ukraina toiduga kindlustatust; on veendunud, et seda mehhanismi võiks kasutada ka Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD) kaudu liikmesriikides, kes võtavad vastu pagulasi, et rahuldada pakilist vajadust täiendavate toiduainete järele;
23. on seisukohal, et Euroopa kalandussektor on Euroopa toiduga kindlustatuse võti, ning peab kahetsusväärseks, et selle olukord on märkimisväärselt halvenenud, mille põhjuseks on sektori jaoks oluliste kaupade kiiresti tõusvad hinnad üle maailma ja eelkõige kütusehinna kõrgusesse sөөstmine, mis on muutnud kalapüügi majanduslikult mittetasuvaks; on veendunud, et selline olukord nõuab kiiret abi, sealhulgas otsetoetust; juhib tähelepanu sellele, et see abi peab tagama ELi kalalaevastike tegevuse jätkumise

ja selle laiendusena tegevuse jätkumise tarneahela edasises, kalandus- ja vesiviljelustoodete etapis; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tunnistama kalandussektori keerulist olukorda ja käsitlema seda nõuetekohaselt tulevastes meetmetes; märgib, et kütusehindade tõusuga toimetulekuks on pikas perspektiivis oluline stimuleerida uuenduslike, selektiivsete ja kütusesäästlikumate püügimeetodite ja -tehnikate väljatöötamist ja kasutamist;

24. kutsub komisjoni üles tegutsema tagamaks, et põllumajandusele, kalandusele ja vesiviljelusele antava riigiabi sätteid, sealhulgas vähese tähtsusega abi sätteid, võimaldavad liikmesriikidel anda ettevõtjatele kiiret ja paindlikku toetust, et hüvitada Ukraina sõjast tulenevad suurenenud kulud; rõhutab sellega seoses, et liikmesriigid peaksid oma riiklikus raamistikus kaaluma ka sellist abi nagu sotsiaalmaksete alandamine, teatavate maksude peatamine või vähendamine ning COVID-19 kriisile reageerimiseks mõeldud laenude pikendamine; kutsub komisjoni üles tagama, et riigiabi ei moonutaks konkurentsi ja et liikmesriikidele oleksid tagatud võrdsed tingimused;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et uus EMKVF hakkaks toimima võimalikult kiiresti, ning palub komisjonil kaaluda meetmete võtmist, mis võimaldaksid anda fondist hädaabi ka kriisi ajal, nagu seda on sõda Ukrainas; nõuab tungivalt, et võetaks kasutusele kõik ülejäänud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahendid, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid kiirendaksid Brexitiga kohanemise reservi rakendamist, et tagada toetuse kiirem jõudmine Brexitist mõjutatud piirkondadeni;
26. märgib, et tuleks kaaluda kogu toiduainete tarneahela ulatuses meetmete võtmist eesmärgiga tagada, et kõik sidusrühmad etendavad oma osa põllumajandus- ja toidutootmissektori ning veeandide sektori vastupanuvõime tugevdamisel, ning et need meetmed peavad aitama kaasa ELi 2050. aastaks kliimaneutraalsusele ülemineku sihtide ja eesmärkide saavutamisele; on seisukohal, et kooskõlas ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiivi (EL) 2019/633 kiire rakendamisega tuleks erilist tähelepanu pöörata põllumajanduse elujõulisusele ning jaemüüjate olulisele rollile tootjate õiglase tulu kindlaksmääramisel, pidades sealjuures eelkõige silmas sisendite hinnatõusust tulenevat survet, kuid sama suurel määral ka nende vastutusele tagada, et toit jääks tarbijatele taskukohaseks ja kättesaadavaks;
27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tähelepanelikult jälgima põllumajanduslike toiduainete ja veeandide turgu, pöörates erilist tähelepanu hinnaspekulatsioonidele ja kasutades vajaduse korral määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud vahendeid, tagades samal ajal ühtse turu terviklikkuse;
28. tuletab meelde, et mitmed Ukrainale kuuluvad Musta mere sadamad on suletud, mis häirib rahvusvahelist toidukaubandust, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võimaldama ohutuid transpordi- ja toidukoridore Ukrainasse ja Ukrainast alternatiivsete sadamate kaudu ning raudtee- ja maanteetranspordi abil;
29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.